

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
ELEANOR SHARPSTON
22 päivänä maaliskuuta 2018¹

Asia C-100/17 P

**Gul Ahmed Textile Mills Ltd
vastaan**

Euroopan unionin neuvosto

Muutoksenhaku – Polkumyynti – Puuvillan tyyppisten vuodeliinavaatteiden tuonti Pakistanista –
Oikeussuojan tarpeen säilyminen – Oikeudenkäynnin aikana sattuvien tapahtumien vaikutus –
Oikeussuojan tarpeen perusteet – Todistustaakka

1. Käsiteltävä asia koskee Gul Ahmed Textile Mills Ltd:n (jäljempänä Gul Ahmed) tekemää valitusta, jossa unionin tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan kokonaisuudessaan unionin yleisen tuomioistuimen 15.12.2016 antama tuomio Gul Ahmed Textile Mills v. neuvosto (T-199/04 RENV).² Kyseisellä tuomiolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Gul Ahmedin nostaman kanteen, jossa vaadittiin lopullisen polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta Pakistanista peräisin olevien puuvillan tyyppisten vuodeliinavaatteiden tuonnissa 2.3.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 397/2004³ kumoamista.

2. Käsiteltävässä asiassa tuodaan esille merkittävä kysymys siitä, milloin oikeussuojan tarpeen on katsottava säilyvän. Unionin tuomioistuimelle tarjoutuu näin tilaisuus arvioida, voiko kumoaminen tuottaa kantajalle hyötyä, kun otetaan huomioon siitä mahdollisesti aiheutuvat oikeudelliset ja tosiasialliset tilanteet. Yleisemmin unionin tuomioistuimella on tässä yhteydessä tilaisuus kehittää oikeuskäytäntöään, joka koskee kyseisen oikeussuojan tarpeen arvioimiseen ja erityisesti kantajan todistustaakkaan ja menettelyllisiin oikeuksiin liittyviä menettelynäkökohtia.

Tosiseikat ja oikeudelliset seikat

3. Gul Ahmed on pakistanilainen yritys, joka valmistaa ja tuo Euroopan unioniin puuvillan tyyppisiä vuodeliinavaatteita.

4. Euroopan komissio aloitti 4.11.2002 polkumyyntitutkimuksen, joka koski kyseisten tuotteiden tuontia Euroopan unioniin.

5. Tämän tutkimuksen tulosten perusteella neuvosto antoi 2.3.2004 asetuksen N:o 397/2004, jossa säädettiin 13,1 prosentin polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta kyseisessä asetuksessa mainittuihin CN-koodeihin luokiteltavien, Pakistanista peräisin olevien puuvillan tyyppisten vuodeliinavaatteiden tuonnissa.

¹ Alkuperäinen kieli: englanti.

² Ei julkaistu, EU:T:2016:740 (jäljempänä valituksenalainen tuomio).

³ EUVL 2004, L 66, s. 1 (jäljempänä asetus N:o 397/2004 tai riidanalainen asetus).

6. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96⁴ 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun välivaiheen tarkastelun jälkeen asetusta N:o 397/2004 muutettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 695/2006.⁵ Siinä Gul Ahmedin valmistamille puuvillan tyyppisille vuodeliinavaatteille asetettiin 5,6 prosentin lopullinen polkumyyntitulli.

7. Lopullisen polkumyyntitullin voimassaolo päättyi perusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti 4.3.2009 eli viisi vuotta sen käyttöön ottamisen jälkeen.

8. Gul Ahmed nosti 28.5.2004 unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen, jossa vaadittiin asetuksen N:o 397/2004 kumoamista kantajaa koskevilta osin.

9. Kannekirjelmässään Gul Ahmed esitti viisi kanneperustetta. Erityisesti toisessa kanneperusteessaan Gul Ahmed väitti, että neuvosto oli tehnyt ilmeisen arviointivirheen ja soveltanut virheellisesti perusasetuksen 2 artiklan 3 ja 5 kohtaa ja 18 artiklan 4 kohtaa sekä polkumyynnin vastaista sopimusta⁶ normaaliarvon laskemisessa. Kolmannessa kanneperusteessaan se väitti lisäksi, että normaaliarvon ja vientihinnan vertailuun perustuvien tullinpalautusten perusteella tehdyissä oikaisuihin oli sovellettu virheellisesti perusasetuksen 2 artiklan 10 kohtaa ja polkumyynnin vastaista sopimusta ja jätetty noudattamatta SEUT 296 artiklassa tarkoitettua perusteluvollisuutta.

10. Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi 27.9.2011 antamassaan tuomiossa Gul Ahmed Textile Mills v. neuvosto (T-199/04)⁷ viidennen kanneperusteen kolmannen osan⁸ ja kumosi riidanalaisen asetuksen kantajaa koskevilta osin tutkimatta muita kanneperusteita.

11. Neuvosto valitti tuomiosta komission tukemana ja vaati unionin tuomioistuinta hylkäämään sen.

12. Unionin tuomioistuin kumosi asiassa T-199/04 annetun tuomion kokonaisuudessaan 14.11.2013 antamallaan tuomiolla neuvosto v. Gul Ahmed Textile Mills (C-638/11 P),⁹ palautti asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja määräsi, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

13. Unionin yleinen tuomioistuin piti 26.11.2015 istunnon asiassa T-199/04 RENV. Istunnossa neuvosto väitti komission tukemana, ettei Gul Ahmedilla ollut enää oikeussuojan tarvetta.

14. Väitteensä tueksi toimielimet väittivät, että riidanalaisella asetuksella käyttöön otettujen polkumyyntitullien voimassaolo oli päättynyt 2.3.2009, joten kyseisten tuotteiden tuonnissa ei enää sovellettu näitä tulleeja. Lisäksi ne väittivät, että määräaika vahingonkorvauskanteen nostamiselle näiden tullien soveltamisesta aiheutuneista vahingoista oli Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 46 artiklan mukaisesti päättynyt 1.5.2014¹⁰ ja että myös oikeus vaatia unionin tullikoodeksin perusteella polkumyyntitullien palautusta oli lakannut.¹¹ Ne väittivät, ettei vaaditusta kumoamisesta ole enää Gul Ahmedille hyötyä.

4 Polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22.12.1995 annettu asetus (EYVL 1996, L 56, s. 1; jäljempänä perusasetus).

5 Asetuksen N:o 397/2004 muuttamisesta 5.5.2006 annettu asetus (EUVL 2006, L 121, s. 14).

6 Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen (EYVL 1994, L 336, s. 1) liitteessä 1A oleva tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen (GATT-sopimus) VI artiklan täytäntöönpanoa koskeva sopimus (EYVL 1994, L 336, s. 103).

7 Ei julkaistu, EU:T:2011:535.

8 Tämän kanneperusteen mukaan neuvosto oli väitetysti jättänyt tutkimatta, katkaisivatko tietyt tekijät polkumyynnillä tapahtuneen tuonnin ja unionin tuotannonalalle aiheutuneen vahingon välisen syy-yhteyden.

9 EU:C:2013:732.

10 Viisi vuotta vahinkoa aiheuttaneen tapahtuman jälkeen.

11 Unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (EUVL 2013, L 269, s. 1) 121 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan tullin palauttamista koskeva hakemus on toimitettava kolmen vuoden kuluessa tullivelan tiedoksiantopäivästä.

15. Unionin yleinen tuomioistuin pyysi Gul Ahmedia esittämään huomautuksensa tästä oikeudenkäyntiväitteestä (ja toimittamaan asiakirjatodisteita, jotka tukisivat sitä, että sillä on edelleen intressi saada asia ratkaistuksi) kahden viikon määräajassa istunnon päivämäärästä lukien.

16. Gul Ahmed esitti huomautuksensa 10.12.2015 päivätyssä kirjeessä, jossa se väitti, että sillä on edelleen oikeussuojan tarve. Se esitti väitteensä tueksi seuraavat viisi perustetta: i) intressi saada neuvosto korvaamaan sen oikeudenkäyntikulut, ii) mahdollisuus nostaa tulevaisuudessa vahingonkorvauskanne vahingoista, joita sille on aiheutunut siitä, etteivät unionin tuomioistuimet ratkaisseet asiaa kohtuullisessa ajassa, iii) mahdollisuus saada palautus maksamistaan lopullisista polkumyyntituloista, iv) intressi varmistaa, etteivät lainvastaisuudet enää toistu tulevaisuudessa, ja v) mahdollisuus nostaa myöhemmin vahingonkorvauskanne riidanalaisesta asetuksesta aiheutuneista vahingoista.

17. Komissio esitti huomautuksensa 6.1.2016 ja neuvosto 20.1.2016 päivätyillä kirjeillä. Ne lähinnä vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin hylkää Gul Ahmedin väitteet ja toteaa, ettei yrityksellä ole enää oikeussuojan tarvetta. Näin ollen ne katsoivat, että lausunnon antaminen asiassa oli rauennut.

Valituksenalainen tuomio ja valitus

18. Unionin yleinen tuomioistuin totesi 15.12.2016 antamassaan tuomiossa Gul Ahmed Textile Mills v. neuvosto (T-199/04 RENV), ettei oikeussuojan tarvetta voitu perustella i) väitetyllä intressillä saada neuvosto korvaamaan Gul Ahmedille aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, ii) väitetyllä mahdollisuudella nostaa tulevaisuudessa vahingonkorvauskanne vahingoista, joita sille on aiheutunut siitä, etteivät unionin tuomioistuimet ratkaisseet asiaa kohtuullisessa ajassa, iii) väitetyllä intressillä varmistaa, etteivät lainvastaisuudet tulevaisuudessa enää toistu, ja iv) väitetyllä intressillä palauttaa Gul Ahmedin maine. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, tosin ainoastaan ensimmäisen, neljännen ja viidennen kanneperusteen yhteydessä, ettei v) oikeussuojan tarvetta voitu myöskään perustella väitetyllä mahdollisuudella saada palautus lopullisista polkumyyntituloista, jotka Gul Ahmed oli maksanut.¹²

19. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että lausunnon antaminen toisesta ja kolmannesta kanneperusteesta raukesi, ja tutki ainoastaan ensimmäisen, neljännen ja viidennen kanneperusteen. Se totesi nämä kanneperusteet perusteettomiksi ja näin ollen hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

20. Valituksessaan Gul Ahmed vaatii unionin tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion ja ratkaisemaan asiakysymyksen kaikkien kanneperusteiden osalta tai vaihtoehtoisesti palauttamaan asian unionin yleiseen tuomioistuimeen asiakysymyksen ratkaisemista varten. Valituksensa tueksi se esittää kaksi valitusperustetta.

21. Gul Ahmed väittää ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se totesi, ettei Gul Ahmedilla enää ollut oikeussuojan tarvetta kannekirjelmässä esitettyjen toisen ja kolmannen perusteen osalta ja ettei unionin yleinen tuomioistuin riittävästi perustellut tätä toteamustaan. Toiseksi Gul Ahmed esittää useita väitteitä, joilla pyritään osoittamaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki erilaisia oikeudellisia virheitä, kun se hylkäsi viidennen kanneperusteen ensimmäisen ja toisen osan.

22. Neuvosto ja komissio vaativat, että unionin tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta tai vaihtoehtoisesti hylkää sen perusteettomana.

¹² Huomattakoon, että unionin yleisen tuomioistuimen tutkimien kanneperusteiden luettelo ei ole täsmälleen samanlainen kuin Gul Ahmedin unionin yleiselle tuomioistuimelle esittämien kanneperusteiden luettelo. Palaan tähän epäjohdonmukaisuuteen jäljempänä tässä ratkaisuehdotuksessa (ks. 103 ja 107 kohta).

23. Gul Ahmed, neuvosto ja komissio esittivät suulliset lausumansa 25.1.2018 pidetyssä istunnossa.

24. Unionin tuomioistuimen pyynnöstä tutkin tässä ratkaisuehdotuksessa ainoastaan ensimmäisen valitusperusteen.

Oikeudellinen arviointi

Oikeussuojan tarpeen käsitettä koskevia yleisiä huomautuksia

25. Kumoamiskanteita koskevissa oikeudenkäynneissä on sovellettava tiukkoja perusteita arvioitaessa sitä, onko oikeussuojan tarvetta koskeva vaatimus, sellaisena kuin unionin yleinen tuomioistuin sitä tulkitsee valituksenalaisessa tuomiossa, täyttynyt. Jotta Gul Ahmed täyttäisi tämän vaatimuksen, sen ei olisi unionin yleisen tuomioistuimen esittämän päättelyn mukaan pitänyt nostaa ainoastaan kumoamiskannetta vaan myös asetuksesta aiheutuneita vahinkoja koskeva vahingonkorvauskanne sekä panna vireille menettely, jossa se hakee toimivaltaiselta kansalliselta viranomaiselta eri ajanjaksoina maksamiensa polkumyyntitullien palauttamista.

26. Asetuksen, jota Gul Ahmed yritti saada kumotuksi, voimassaolo on ajan kuluessa päättynyt, ja sen oikeus esittää vahingonkorvaus- ja tullinpalautusvaatimuksia on vanhentunut. Onko Gul Ahmedilla siitä huolimatta edelleen intressi vaatia sen kumoamista?

27. Tällaisessa tilanteessa oleva kantaja on mielestäni velvollinen noudattamaan sekä varovaisuutta että valppautta. Kantajan on toisin sanoen seurattava tarkasti, tapahtuuko sen oikeudellisessa tilanteessa ajan mittaan muutoksia, ja ryhdyttävä tarvittaessa lisätoimiin oikeussuojan tarpeensa säilyttämiseksi. Jollei se näin tee, vaarana on, että vastaaja riitauttaa menestyksellisesti sen oikeussuojan tarpeen säilymisen.

28. Tältä kannalta tarkasteltuna kumoamiskanteen menestyminen on välttämättömänä edellytyksenä sille, että aiheutunut vahinko saadaan *korjattua*. Useimmissa tapauksissa se ei kuitenkaan yksinään poista vahingon vaikutuksia, vaan tämä edellyttää vahingonkorvauskanteen nostamista. Tämä ei kuitenkaan merkitse, että ensiksi mainittu kanne (kumoamiskanne) olisi riippuvainen vahingonkorvauskanteen nostamisesta. Toisin kuin Gul Ahmed väittää, näiden kahden oikeudenkäynnin erillinen mutta silti toisiinsa kytkeytyvä luonne ei suinkaan vääristä perussopimuksessa yksityisille oikeussubjekteille tarjottujen oikeussuojakeinojen järjestelmää.

29. Kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset määritetään SEUT 263 artiklassa. Niiden mukaan se edellyttää muun muassa sitä, i) että kumottavaksi vaaditun toimen ”tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin”, ii) että kantajalla on asiavaltuus, koska toimi koskee häntä suoraan ja erikseen, ja iii) että kanne pannaan vireille kyseisessä artiklassa asetetussa määräajassa.¹³ Käsiteltävässä asiassa ei voi olla mitään epäilystä siitä, että ensimmäinen näistä edellytyksistä täyttyy asetukseen N:o 397/2004 nähden. Toisesta edellytyksestä on todettava, ettei käsiteltävässä asiassa ole missään vaiheessa kyseenalaistettu sitä, että asetus N:o 397/2004 koskee Gul Ahmedia suoraan ja erikseen. Riidanalaisessa asetuksessa Gul Ahmed todellakin mainitaan polkumyyntitutkimuksen kohteena olevien pakistanilaisten tuottajien joukossa, ja kyseinen yritys on myös näyttänyt toteen, että sen valmistamien tuotteiden tuonnista Euroopan unioniin on kannettu suurehko summa tulleja. Kolmannesta edellytyksestä on todettava, ettei käsiteltävässä asiassa ole kiistetty, että Gul Ahmed nosti kumoamiskanteensa SEUT 263 artiklassa asetetussa määräajassa.

¹³ Ks. SEUT 263 artiklan ensimmäinen, neljäs ja viimeinen kohta.

30. Kaikkien SEUT 263 artiklassa asetettujen edellytysten täyttyminen ei kuitenkaan vielä riitä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostama kumoamiskanne voidaan tutkia vain siltä osin kuin tällä henkilöllä on intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi. Tällainen intressi edellyttää, että riidanalaisen toimen kumoamisella voi itsessään olla oikeusvaikutuksia ja että kanne voi mahdollisesti tuloksellaan tuottaa kantajalle jotakin hyötyä.¹⁴ Käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että Gul Ahmed on kumoamiskanteen nostamisajankohtana täyttänyt tämän vaatimuksen.

31. Vaikkei SEUT 263 artiklassa nimenomaisesti määrätäkaan oikeussuojan tarpeen vaatimuksesta, se on tutkittavaksi ottamisen edellytys, jota unionin tuomioistuimet tarkastelevat erillään muista kyseisessä määräyksessä asetetuista edellytyksistä.¹⁵ Sen taustalla on yleinen oppi jäsenvaltioiden yhteisistä menettelysäännöistä, joissa tällä vaatimuksella on tarkoitus varmistaa, ettei jäsenvaltioissa synny ”yleisen edun” mukaisten kanteiden vyöryä, jolloin kumoamiskanteesta saattaisi tulla *actio popularis*, kanne, jonka kuka tahansa voi nostaa yleisen edun nimissä.

32. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeussuojan tarpeen on, kun otetaan huomioon kanteen kohde, oltava olemassa kannetta nostettaessa (tai muuten kanne jätetään tutkimatta) ja oltava edelleen olemassa tuomioistuimen ratkaisun julistamiseen saakka sillä uhalla, että lausunnon antaminen asiassa raukeaa.¹⁶ Oikeussuojan tarpeen on oltava sekä konkreettinen että ajankohtainen.¹⁷

33. Asetuksen N:o 397/2004 voimassaolo päättyi 4.3.2009. Pääasian valitus ei kuitenkaan tämän vuoksi jää vaille kohdetta, koska voimassaolon päättyminen vaikuttaa päättymishetkestä alkaen eivätkä sen vaikutukset siis vastaa niitä vaikutuksia, joita riidanalaisen asetuksen kumoamisella olisi lähtökohtaisesti ollut tuomioistuimessa.¹⁸

34. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, ettei kantajan intressi välttämättä lakkaa olemasta, vaikka riidanalaisella säädöksellä ei olisi enää vaikutuksia tulevaisuudessa.¹⁹ Silloin, kun riidanalaisen toimen vaikutukset ovat lakanneet oikeudenkäynnin aikana, unionin tuomioistuimen asiana on arvioida konkreettisesti kantajan oikeussuojan tarpeen jatkumista ottamalla muun muassa huomioon väitetyn lainvastaisuuden seuraukset ja väitetyn vahingon luonne.²⁰ Kantaja voi perustella oikeussuojan tarpeensa jatkumista vetoamalla siihen, että vahinko voi toistua tulevaisuudessa. Tämä vahinko voi ilmetä monella eri tavalla – esimerkiksi uusien ei-toivottujen maksujen määräämisenä, liiketoimintamahdollisuuksien rajoittamisena tai mahdollisten uusien tuotteiden kehittämislle asetettuina rajoituksina.

14 Tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio (C-33/14 P, EU:C:2015:609, 55 kohta).

15 Ks. julkisasiamies Mengozzin ratkaisuehdotus Mory ym. v. komissio (C-33/14 P, EU:C:2015:409, 23 kohta).

16 Tuomio 24.6.1986, AKZO Chemie ja AKZO Chemie UK v. komissio (53/85, EU:C:1986:256, 21 kohta) ja tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio (C-33/14 P, EU:C:2015:609, 57 kohta). Ks. muutoksenhakuasioista myös tuomio 19.10.1995, Rendo ym. v. komissio (C-19/93 P, EU:C:1995:339, 13 kohta) ja tuomio 7.6.2007, Wunenburger v. komissio (C-362/05 P, EU:C:2007:322, 42 kohta; jäljempänä tuomio Wunenburger).

17 Ks. tuomio 17.9.2009, komissio v. Koninklijke FrieslandCampina (C-519/07 P, EU:C:2009:556, 65 kohta) ja tuomio 26.2.2015, Planet v. komissio (C-564/13 P, EU:C:2015:124, 34 kohta).

18 Tuomio 27.6.2013, Xeda International ja Pace International v. komissio (C-149/12 P, ei julkaistu, EU:C:2013:433, 32 kohta) ja tuomio 23.12.2015, parlamentti v. neuvosto (C-595/14, EU:C:2015:847, 23 kohta).

19 Ks. tuomio 1.10.1998, Langnese-Iglo v. komissio (C-279/95 P, EU:C:1998:447), jossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, ettei riidanalaisen säädöksen voimassaolon päättyminen suinkaan poistanut intressiä ratkaista sen säännösten laillisuutta ja ulottuvuutta koskeva riita sen määrittämiseksi, mitä oikeusvaikutuksia päätöksellä oli ollut ennen kyseistä päivää (71 kohta). Saman logiikan mukaan intressi voi säilyä, vaikka riidanalainen säädös olisi vanhentunut (tuomio Wunenburger, 41–62 kohta), kumottu (tuomio 12.12.2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. neuvosto, T-228/02, EU:T:2006:384, 34 ja 35 kohta) tai korvattu (tuomio 7.10.2009, Vischim v. komissio, T-420/05, EU:T:2009:391, 58–63 kohta), vaikka sitä ei enää sovellettaisi (tuomio 26.4.1988, Apesco v. komissio, 207/86, EU:C:1988:200, 16 kohta) tai vaikka se olisi pantu täysimääräisesti täytäntöön niin, että se on jo tuottanut kaikki vaikutuksensa (tuomio 24.6.1986, AKZO Chemie ja AKZO Chemie UK v. komissio, 53/85, EU:C:1986:256, 21 kohta).

20 Tuomio 23.12.2015, parlamentti v. neuvosto (C-595/14, EU:C:2015:847, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35. Valituksenalaisessa tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin totesi, että Gul Ahmedin oikeussuojan tarve oli oikeudenkäynnin aikana lakannut kanteen tiettyjen osien, nimittäin toisen ja kolmannen kanneperusteen osalta.

36. Olisiko oikeussuojan tarpeen käsitettä perusteltua tulkita siten, että tämä tarve voi lakata pelkän ajan kulumisen vuoksi ja että kantaja menettää samalla oikeutensa saattaa asia tuomioistuimen tutkittavaksi?

37. Mielestäni tämä lähestymistapa on lähtökohtaisesti hylättävä.

38. Tällainen tulkinta merkitsisi, että oikeudenkäynnin kohtuuton kesto, johon kantaja ei lähtökohtaisesti ole syypää,²¹ voisi riistää siltä oikeuden saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Seurauksena voisi olla kantajien epäyhdenvertainen kohtelu lain edessä sen mukaan, kuinka kauan oikeudenkäynti kulloinkin sattuu kestäämään. Tämä saattaisi yllyttää vastaajia käyttämään viivytystaktiikkaa välttyäkseen asian oikeudelliselta tarkastelulta.

39. Tämä merkitsisi sen hyväksymistä, että sellaiset toimielinten toimet, joilla on määräaikainen vaikutus ja joiden voimassaolo päättyy kumoamiskanteen nostamisen jälkeen mutta ennen kuin unionin tuomioistuin antaa lopullisen ratkaisun, jäisivät täysin tuomioistuinvalvonnan ulkopuolelle.²²

40. Periaatteellisena pidettävässä tuomiossa *Les Verts v. parlamentti*²³ todettiin, että unioni on oikeusunioni, koska sekä sen jäsenvaltiot että sen toimielimet ovat sellaisen valvonnan alaisia, jonka kohteena on niiden toteuttamien toimien yhteensoveltuvuus perustuslakia vastaavan asiakirjan eli perustamissopimuksen ja sen perusteella johdetun lainsäädännön kanssa.²⁴

41. Edellä kuvattu tilanne olisi ristiriidassa vakiintuneen oikeuskäytännön ja SEUT 263 artiklan tarkoituksen kanssa; tämän artiklan mukaan unionin tuomioistuimet tutkivat toimielinten sellaisten toimien laillisuuden, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin.²⁵

42. Kysymyksellä oikeussuojan tarpeesta on siten perustavanlaatuinen merkitys, ja sitä on tarkasteltava laajemmassa asiayhteydessään, osana Euroopan unionin perusoikeuskirjan²⁶ 47 artiklassa taattua perusoikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoin.

43. Nähdäkseni kaikki nämä seikat puoltavat sitä, että oikeussuojan tarpeen käsitettä on tulkittava laajasti.²⁷

21 Käsiteltävässä asiassa tätä ajan kulumista ei voida lukea Gul Ahmedin syyksi lukuun ottamatta sitä lähes kahden vuoden ajanjaksoa, jonka ajaksi asian käsittely keskeytettiin kantajan pyynnöstä (15.10.2004–7.9.2006).

22 Ks. tuomio 18.3.2009, *Shanghai Excell M&E Enterprise ja Shanghai Adepteck Precision v. neuvosto* (T-299/05, EU:T:2009:72, 56 kohta; jäljempänä tuomio *Shanghai Excell*).

23 Tuomio 23.4.1986 (294/83, EU:C:1986:166, 23 kohta; jäljempänä tuomio *Les Verts*).

24 Huomautettakoon myös, että tuomiossa *Les Verts* yhteisöjen tuomioistuin on tunnetusti lausunut, että ”perustamissopimuksella on luotu *täysin kattava oikeussuojajärjestelmä*, jonka tarkoituksena on antaa toimielinten toimenpiteisiin kohdistuva laillisuusvalvonta yhteisöjen tuomioistuimen tehtäväksi” (ks. tuomion 23 kohta, kursivointi tässä).

25 Kuten unionin yleinen tuomioistuin perustellusti totesi tuomion *Shanghai Excell* 57 kohdassa.

26 (EUVL 2010, C 83, s. 389; jäljempänä perusoikeuskirja).

27 Unionin tuomioistuin on noudattanut tätä sallivaa suhtautumistapaa useissa oikeustapauksissa. Niistä on tunnettuna esimerkkinä tuomio 17.4.2008, *Flaherty ym. v. komissio* (C-373/06 P, C-379/06 P ja C-382/06 P, EU:C:2008:230). Erään tekijän mukaan siinä on nähtävissä ”liberaali ote, joka suosii asian saamista tuomioistuimen käsiteltäväksi”. Ks. Van Raepenbusch, S., ”Le recours en annulation” teoksessa *Les recours des particuliers devant le juge de l’Union européenne*, Bryssel, Bruylant, 2012, s. 47.

44. En voi hyväksyä neuvoston ja komission väitettä, jonka mukaan tällaisesta tulkinnasta saattaisi olla seurauksena se, että kumoamiskanne muuttuu yleisen edun nimissä nostettavaksi kanteeksi (*actio popularis*). Monien jäsenvaltioiden kansallisissa oikeusjärjestyksissä intressin käsitteen suppeaa tulkintaa voidaan todellakin käyttää suojelemaan oikeuslaitosta kumoamiskanteiden vyöryltä.²⁸ Unionin prosessioikeudessa tätä käsitettä rajaamassa ovat kuitenkin SEUT 263 artiklassa asetetut tiukat asiavaltuuden edellytykset.

45. Katson julkisasiamies Bobekin tapaan, että oikeussuojan tarpeen olemassaoloa ei määritelmällisenä periaatteena pidä rukata tietyn tasaisen oikeudenkäynnin varmistamiseksi.²⁹ Tämä käsite vaatii pikemminkin demokraattista tulkintaa, joka tehdään ihmisoikeuksien kannalta.³⁰ Yhdyn myös julkisasiamies Kokottin käsitykseen siitä, ettei intressin määrittämiselle pitäisi asettaa liiallisia vaatimuksia silloin, kun SEUT 263 artiklan neljännen kohdan toisen tai kolmannen vaihtoehdon tiukat edellytykset jo täyttyvät.³¹

46. Se, voidaanko kanteen menestymisestä unionin tuomioistuimissa saada henkilökohtaista hyötyä tai etua, on ratkaiseva peruste oikeussuojan tarpeen olemassaoloa määritettäessä. Tämä arviointiperuste on kuitenkin ehkä turhan subjektiivinen ja epämääräinen, koska siihen ei sisälly mitään selkeää kynnystä tai mittaria sille, missä määrin asian voittamisen on vaikutettava kantajan tilanteeseen.³²

47. Intressin olemassaolon arviointi voidaan tehdä ainoastaan tapauskohtaisesti ja konkreettisesti ottaen huomioon kaikki vaikutukset, joita riidanalaisen säädöksen kumoamisella voi olla kantajan henkilökohtaiseen tilanteeseen. Tässä yhteydessä julkisasiamies Wahl onkin huomauttanut, että unionin tuomioistuimen on pidättäydyttävä omaksumasta liian suppeaa näkemystä oikeussuojan tarpeen jatkumisesta.³³ Olen tästä samaa mieltä ja yhdyn myös siihen julkisasiamies Bobekin esittämään näkemykseen, jonka mukaan oikeussuojan tarpeen toteamiseksi kantajalta ei tulisi edellyttää muuta kuin että se *prima facie* osoittaa riidanalaisen toimen itseensä kohdistuvan kielteisen vaikutuksen (mikä antaa ymmärtää, että toimen kumoamisesta koituu henkilökohtaista hyötyä).³⁴ Korottamalla tätä näyttökynnystä asetettaisiin kantajalle todistustaakka, joka on sen kannalta mahdoton.³⁵

48. Tässä yhteydessä on jokseenkin merkityksetöntä, kuinka todennäköistä tai uskottavaa hyödyn saaminen on.³⁶ Merkitystä ei pitäisi myöskään olla sillä, miten merkittävä mahdollinen hyöty on. Unionin tuomioistuimen olisikin luovuttava tarkastelemasta tällaisen kanteen asiasisältöä ja sen menestymisen mahdollisuuksia etenkin, jos hyödyn saaminen riippuu tulevasta vahingonkorvauskanteesta. Kantajalta olisi katsottava puuttuvan oikeussuojan tarve vain, jos mahdollisuus hyödyn saamiseen tulevaisuudessa on pelkästään hypoteettinen ja epävarma,³⁷ kun taas sellainen hyöty, jonka saamista voidaan millä tahansa hyväksyttävällä perusteella pitää todennäköisenä menettelyssä, joka on edennyt tavanomaiseen tapaan, osoittaa oikeussuojan tarpeen olevan olemassa.³⁸

28 Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 31 kohta.

29 Ks. julkisasiamies Bobekin ratkaisuehdotus *Binca Seafoods v. komissio* (C-268/16 P, EU:C:2017:444, 95 kohta).

30 Ks. Renaudie, O., *L'intérêt à agir devant le juge administratif*, Pariisi, Berger-Levrault, 2015, s. 43, jossa korostetaan, että oikeussuojan tarpeen vaatimusta on tarpeen "tulkita demokraattisesti" tarkastelemalla sitä uudelleen ihmisoikeuksien kannalta".

31 Ks. julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus *Telefónica v. komissio* (C-274/12 P, EU:C:2013:204, 86 kohta).

32 Mariatte, F. ja Ritleng, D., *Contentieux de l'Union européenne 1. Annulation, exception d'illégalité*, Pariisi, Lamy, 1998, s. 108.

33 Ks. vastaavasti julkisasiamies Wahlin ratkaisuehdotus komissio v. Hansestadt Lübeck (C-524/14 P, EU:C:2016:693, 38 kohta).

34 Ks. julkisasiamies Bobekin ratkaisuehdotus *Binca Seafoods v. komissio* (C-268/16 P, EU:C:2017:444, 93 kohta).

35 Toisin sanoen ylivoimainen näyttövelvollisuus (*probatio diabolica*). Ks. vastaavasti tuomio 11.4.2013, *Mindo v. komissio* (C-652/11 P, EU:C:2013:229, 50 kohta).

36 Joissakin tapauksissa unionin tuomioistuimet ovat viitanneet tähän arviointiperusteeseen tekemättä kuitenkaan siitä mitään erityisiä päätelmiä. Ks. esimerkiksi määräys 6.7.2011, *Petroci v. neuvosto* (T-160/11, ei julkaistu, EU:T:2011:334, 23 kohta).

37 Lenaerts, K., Maselis, I. ja Gutman, K., *EU Procedural Law*, Oxford University Press, 2014, s. 360. Ks. myös tuomio 19.7.2012, neuvosto v. Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group (C-337/09 P, EU:C:2012:471, 50 kohta); tuomio 21.1.1987, *Stroghili v. tilintarkastustuomioistuin* (204/85, EU:C:1987:21, 11 kohta) ja tuomio 30.4.1998, *Cityflyer Express v. komissio* (T-16/96, EU:T:1998:78, 30 kohta).

38 Unionin yleinen tuomioistuin on usein tulkinnut tätä arviointiperustetta laajasti polkumyynnittöiden yhteydessä. Ks. esim. tuomio 29.6.2000, *Medici Grimm v. neuvosto* (T-7/99, EU:T:2000:175, 54–56 kohta) ja tuomio 28.2.2017, *Canadian Solar Emea ym. v. neuvosto* (T-162/14, ei julkaistu, EU:T:2017:124, 47 kohta).

49. Mielestäni sallivan suhtautumistavan omaksuminen ei johda tilanteeseen, jossa unionin tuomioistuin joutuisi antamaan neuvoa-antavia lausuntoja yleisistä tai pelkästään teoreettisista kysymyksistä.³⁹ Unionin tuomioistuimen ei toisaalta myöskään tulisi hyvään oikeudenkäyttöön, prosessiekonomiaan tai menettelyn aiheellisuuteen liittyvistä syistä vedota tutkittavaksi ottamisen edellytyksiin välttyäkseen tutkimasta asiakysymystä.⁴⁰ Jos kantaja on osoittanut, että sillä on ollut kannekirjelmän jättämisaikana riittävä oikeussuojan tarve, kuten Gul Ahmedilla oli käsiteltävässä asiassa, unionin tuomioistuimen olisi tutkittava erityisen perusteellisesti väite siitä, että sen oikeussuojan tarve on myöhemmin lakannut.

50. Tätä taustaa vasten tutkin seuraavaksi, onko Gul Ahmedilla edelleen oikeussuojan tarve.

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

51. Neuvosto vaatii, että unionin tuomioistuin jättää tutkimatta useita valituksen osia siltä osin kuin niissä lähinnä pyydetään tutkimaan uudelleen unionin yleisen tuomioistuimen tosiseikoista esittämät toteamukset ja ainoastaan toistetaan unionin yleisessä tuomioistuimessa esitetyt perustelut.

52. On totta, ettei valitus ole kaikilta osin täysin täsmällinen ja että siinä, kuten neuvosto aivan oikein huomauttaa, tyydytään paikoitellen ainoastaan toistamaan unionin yleisessä tuomioistuimessa jo esitetyt perustelut.⁴¹

53. Gul Ahmed on kuitenkin selvästi riitauttanut unionin yleisen tuomioistuimen tekemän unionin oikeuden tulkinnan tai soveltamisen, joten näitä ensimmäisessä oikeusasteessa tutkittuja oikeuskysymyksiä voidaan käsitellä uudelleen muutoksenhaun yhteydessä.⁴² Lisäksi Gul Ahmed tuo, vaikkakin vain yleisesti, esiin kysymyksen tuomion perustelujen riittämättömyydestä. Tämä on oikeuskysymys, minkä vuoksi siihen voidaan sellaisenaan vedota muutoksenhaun yhteydessä.⁴³

54. Unionin tuomioistuin ei ole sidottu pelkästään asianosaisten vaatimustensa tueksi esittämiin väitteisiin, vaan se voi – näiden väitteiden lisäksi – soveltaa riidan ratkaisemisen kannalta merkityksellisiä oikeussääntöjä seikkoihin, jotka asianosaiset ovat sille esittäneet; muuten se saattaisi joutua perustamaan ratkaisunsa virheellisiin oikeudellisiin näkökohtiin.⁴⁴

55. Näin ollen ehdotan, että unionin tuomioistuin tutkii Gul Ahmedin esittämien väitteiden asiasisällön siltä osin kuin ne liittyvät oikeuskysymyksiin ja voidaan tutkia asettamatta kyseenalaiseksi unionin yleisen tuomioistuimen tekemää tosiseikaston määrittämistä ja arvioimista.⁴⁵

39 Ks. Van Raepenbusch, S., "Le recours en annulation" teoksessa *Les recours des particuliers devant le juge de l'Union européenne*, Bryssel, Bruylant, 2012, s. 47. Ks. myös julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus Italia v. komissio (C-138/03, C-324/03 ja C-431/03, EU:C:2005:387, 41 kohta) ja julkisasiamies Mengozzin ratkaisuehdotus Mory ym. v. komissio (C-33/14 P, EU:C:2015:409, 28 kohta).

40 Ks. vastaavasti Wicker, G., "La légitimité d'intérêt à agir", *Études sur le droit de la concurrence et quelques thèmes fondamentaux: mélanges en l'honneur d'Yves Serra*, Dalloz, 2006, s. 460.

41 Vaikka valituskirjelmässä mainitaan erikseen, että valituksenalaisen tuomion 42–60 kohdassa on tehty oikeudellisia virheitä, Gul Ahmed, jolta kysyttiin asiasta istunnossa, myönsi valituksensa tosiasiallisesti koskevan ainoastaan kyseisen tuomion 49 ja 55–60 kohtaa.

42 Tuomio 12.9.2006, Reynolds Tobacco ym. v. komissio (C-131/03 P, EU:C:2006:541, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 Tuomio 26.5.2016, Rose Vision v. komissio (C-224/15 P, EU:C:2016:358, 26 kohta).

44 Määräys 27.9.2004, UER/M6 ym. (C-470/02 P, ei julkaistu, EU:C:2004:565, 69 kohta); tuomio 21.9.2010, Ruotsi ym. v. API ja komissio (C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, EU:C:2010:541, 65–67 kohta) ja tuomio 5.10.2009, komissio v. Roodhuijzen (T-58/08 P, EU:T:2009:385, 34–37 kohta).

45 Ks. vastaavasti tuomio 16.7.2009, komissio v. Schneider Electric (C-440/07 P, EU:C:2009:459, 193 kohta).

Väitettyä oikeussuojan tarpeen lakkaamista koskevat menettelylliset näkökohdat

56. Gul Ahmed väittää, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 129 artiklalla, jonka mukaan intressi on näytettävä toteen kannekirjelmän jättämishetkellä, ei voida perustella kantajan velvoittamista näyttämään se toteen myöhemmässä vaiheessa. Kun kantaja on kerran näyttänyt toteen, että sillä on intressi kanteen nostamiseen, se vapautuu velvollisuudesta osoittaa, että sen oikeussuojan tarve on säilynyt.

57. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kantajan on osoitettava oikeussuojan tarpeensa.⁴⁶ Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä myös ilmenee, että unionin tuomioistuin voi missä tahansa menettelyn vaiheessa joko vastaajan (tai muun osapuolen, jota menettely koskee) vaatimuksesta tai viran puolesta selvittää, onko kantajan intressi edelleen säilynyt.⁴⁷

58. Kun kantaja on kanteen nostaessaan osoittanut täyttävänsä kaikki kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset,⁴⁸ kuten Gul Ahmed teki, on mielestäni *oletettava*, että se yhä edelleen täyttää ne.

59. Tämä oletama pätee niin kauan kuin sitä ei riitauteta. Kantajalla *ei* siten ole velvollisuutta toimittaa (vaikkapa) kahden kuukauden välein näyttöä sen osoittamiseksi, että sillä on edelleen oikeussuojan tarve, ja ”uudistaakseen” alkuperäisen kanteensa. Menettelysääntö, jossa asetettaisiin tällainen vaatimus, ei toimisi.

60. Vastaajan on kuitenkin sallittua missä tahansa menettelyn vaiheessa pyrkiä riitauttamaan tämä oletama. Koska sen riitauttaminen merkitsee vastavaatimuksen esittämistä kantajalle, on *vastaajan* asia osoittaa tarkasti ja todistusaineistoon tukeutuen ne riitauttamisperusteet, joihin se täsmälleen vetoaa.⁴⁹ Näin on siksi, että kantajan on tiedettävä, mitä sitä vastaan esitetty väite koskee. Sen ei voida kohtuudella odottaa arvaavan, että kyseinen oletama riitautetaan, eikä ennakoivan kaikkia mahdollisia väitteitä. Unionin tuomioistuimen ei siten tulisi hyväksyä sellaisia oikeussuojan tarpeen lakkaamista koskevia väitteitä, joiden tueksi ei ole esitetty mitään perustelua.⁵⁰

61. Sellaisessa (unionin tuomioistuimissa sovellettavan kaltaisessa) menettelyllisessä järjestelmässä, jossa tukeudutaan pitkälti kirjalliseen menettelyyn, olisi normaalia odottaa, että tällainen vastavaatimus esitettäisiin kirjallisesti. Jos se esitetään – kuten käsiteltävässä asiassa – ensin suullisesti istunnossa, tuomioistuimen olisi tavallisesti asetettava määräaika, jonka kuluessa *vastavaatimuksen esittäjää* (tässä tapauksessa vastaajaa) pyydetään jättämään tuomioistuimeen muodollinen vaatimus, jossa määritetään vaatimuksen täsmällinen ulottuvuus ja jonka liitteenä ovat asiakirjat, joihin sen tueksi vedotaan, osoittaakseen, että on *prima facie* perusteltua katsoa, että kantajan oikeussuojan tarve on todellakin lakannut.

46 Ks. määräys 31.7.1989, S. v. komissio (206/89 R, EU:C:1989:333, 8 kohta) ja tuomio 4.6.2015, Andechser Molkerei Scheitz v. komissio (C-682/13 P, ei julkaistu, EU:C:2015:356, 27 kohta).

47 Ks. tuomio 19.10.1995, Rendo ym. v. komissio (C-19/93 P, EU:C:1995:339, 13 kohta) ja määräys 17.10.2005, First Data ym. v. komissio (T-28/02, EU:T:2005:357, 36 ja 37 kohta). Esimerkkeinä tapauksista, joissa unionin yleinen tuomioistuin on tarkastellut tätä kysymystä viran puolesta, ks. myös tuomio 7.3.2013, Acino v. komissio (T-539/10, ei julkaistu, EU:T:2013:110, 29–46 kohta) ja tuomio 10.4.2013, GRP Security v. tilintarkastustuomioistuin (T-87/11, ei julkaistu, EU:T:2013:161, 43–49 kohta).

48 Ks. edellä 29 ja 30 kohta.

49 *Necessitas probandi incumbit ei qui agit* -periaatteen mukaisesti todistustaakka on sillä, joka jotakin väittää. Ks. tuomio 18.7.2006, Rossi v. SMHV (C-214/05 P, EU:C:2006:494, 23 kohta).

50 Ks. julkisasiamies Botin ratkaisuehdotus komissio v. Infront WM (C-125/06 P, EU:C:2007:611, 71–73 kohta) sekä samassa asiassa 13.3.2008 annettu tuomio (EU:C:2008:159, 56 kohta); määräys 8.4.2008, Saint-Gobain Glass Deutschland v. komissio (C-503/07 P, EU:C:2008:207, 51 kohta) ja tuomio 11.5.2010, PC-Ware Information Technologies v. komissio (T-121/08, EU:T:2010:183, 36 kohta). Ks. myös Clausen, F., *Les moyens d'ordre public dans le contentieux relevant de la Cour de justice de l'Union européenne*, Université Paris II, 2017, Bruylant, s. 509.

62. Kun vastaaja on tehnyt tämän, todistustaakka siirtyy kantajalle, jolle on tarjottava kohtuullinen mahdollisuus esittää asiansa sellaisten edellytysten vallitessa, jotka eivät saata sitä vastapuoltaan selvästi epäedullisempaan asemaan.⁵¹ Unionin tuomioistuimen olisi oikeudesta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin johdetun prosessuaalisen yhdenvertaisuuden periaatteen mukaisesti määritettävä ajanjakso, jonka aikana kantaja voi pyrkiä kumoamaan sitä vastaan esitetyn vaatimuksen oikeellisuuden, minkä jälkeen menettelyn muille osapuolille voidaan tarvittaessa asettaa määräaika, jonka kuluessa ne voivat esittää kirjalliset huomautuksensa kantajan vastauskirjelmistä.⁵²

63. Kun unionin tuomioistuin on vastaanottanut kummankin asianosaisen kirjelmät, sen on tutkittava niiden esittämät perustelut ja todistusaineistot ja sen jälkeen annettava ratkaisunsa.⁵³

64. Käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan ole edetty tällä tavalla. Unionin yleisessä tuomioistuimessa 25.11.2015 pidetyssä istunnossa neuvosto ja komissio väittivät suullisesti, että Gul Ahmedin oikeussuojan tarve oli oikeudenkäynnin aikana lakannut, koska riidanalaisen asetuksen voimassaolo oli päättynyt ja oikeus vahingonkorvauskanteen nostamiseen vanhentunut. Samassa yhteydessä komissio mainitsi useita perusteita, joilla oikeussuojan tarve voitaisiin mahdollisesti oikeuttaa, ja esitti sen jälkeen vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön perustuvia yksityiskohtaisia argumentteja osoittaakseen, miksi millään näistä perusteista ei Gul Ahmedin tapauksessa voitu oikeuttaa oikeussuojan tarvetta.⁵⁴ Sen jälkeen unionin yleinen tuomioistuin antoi Gul Ahmedille kaksi viikkoa aikaa toimittaa kirjelmänsä, ja antoi tämän jälkeen neuvostolle ja komissiolle tilaisuuden esittää niistä huomautuksensa. Kaikki osapuolet esittivät huomautuksensa määräajassa.

65. Onko käsiteltävässä asiassa annettu ratkaisu virheellinen, koska unionin yleinen tuomioistuin ei noudattanut edellä tämän ratkaisuehdotuksen 61–63 kohdassa esittämiäni yleisiä menettelysääntöjä?

66. Mielestäni toimielinten esittämän vastaväitteen tueksi esitettiin riittävästi näyttöä itse istunnossa (eikä Gul Ahmed ole tätä kiistänyt). Gul Ahmedille on siten annettu tilaisuus ilmaista näkemyksensä intressinsä riitauttamisesta. Normaalisti voitaisiin todellakin odottaa, että tämänkaltaisen painava vastaväite esitettäisiin kirjallisesti. Gul Ahmed ei kuitenkaan koskaan vaatinut unionin yleistä tuomioistuinta määräämään, että vastaväitteen esittäneet osapuolet tekisivät näin, eikä myöskään ilmaissut suhtautuvansa varauksella unionin yleisen tuomioistuimen noudattamaan menettelyyn. Tässä tilanteessa on mielestäni katsottava, ettei unionin yleisen tuomioistuimen noudattamalla improvisoidulla menettelyllä ole loukattu Gul Ahmedin puolustautumisoikeuksia.

67. Edellä esitetyn perusteella katson, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole rikkonut todistustaakkaa koskevia menettelysääntöjä eikä loukannut prosessuaalisen yhdenvertaisuuden periaatetta.

⁵¹ Tuomio 6.11.2012, Otis ym. (C-199/11, EU:C:2012:684, 71 ja 72 kohta).

⁵² Tätä varten unionin yleisellä tuomioistuimella on työjärjestyksensä 88–90 artiklan mukaisesti mahdollisuus määrätä asianmukaisista prosessinjohtotoimista.

⁵³ Edellisissä kohdissa kuvailemani menettelyvaihe perustuu kannetta tai tuomioistuimen toimivaltaa koskevien alustavien oikeudenkäyntiväitteiden esittämisessä noudatettavaan menettelyyn, josta määrätään unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 130 artiklan 1–7 kohdassa. Ks. esim. määräys 6.9.2011, Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto (T-18/10, EU:T:2011:419).

⁵⁴ Vastauksena unionin tuomioistuimen istunnossa esittämiin kysymyksiin asiamies, joka edusti komissiota unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäynnissä, esitti yksityiskohtaisen selostuksen – jota Gul Ahmedin asianajaja ei kiistänyt – siitä, miten oikeussuojan tarvetta koskevaa väitettä oli käsitelty unionin yleisessä tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa. Hän mainitsi, että näihin perusteisiin sisältyivät tuleva vahingonkorvauskanne, kyseisten maahantuojien maksamien polkumyynnitulien palautushakemus ja mahdollisuus palauttaa Gul Ahmedin maine.

Onko Gul Ahmedilla oikeussuojan tarve sen ehkäisemiseksi, että lainvastaisuudet toistuvat tulevaisuudessa?

68. Gul Ahmed väittää, että virheet, joita toimielimet väitetysti tekivät polkumyyntimarginaalin laskemisessa, eivät ole tapauskohtaisia vaan todennäköisesti toistuvat tulevaisuudessa. Se väittää, että menettelyä on siten perusteltua jatkaa, jotta estettäisiin neuvostoa tulevaisuudessa toistamasta näitä lainvastaisuuksia.

69. Neuvosto väittää, ettei tällaista toistumisriskiä ole. Ensinnäkin se mahdollisuus, että Pakistanista peräisin olevista puuvillan tyyppisistä vuodeliinavaatteista aloitettaisiin uusi polkumyyntitutkimus, on pelkästään hypoteettinen. Toiseksi väitetyt virheet ovat joka tapauksessa ainoastaan tapauskohtaisia, koska kyseisen menetelmän soveltaminen oli seurausta Gul Ahmedin yhteistyöhaluttomuudesta ja siitä, ettei käytettävissä ollut mitään todennettavissa olevia tietoja.⁵⁵ Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei Gul Ahmed ollut esittänyt kanteensa tueksi mitään erityisiä perusteluja, ja näin ollen hylkäsi sen.⁵⁶

70. Kantajan intressi ei välttämättä lakkaa olemasta, vaikka riidanalaisella säädöksellä ei olisi enää vaikutuksia tulevaisuudessa.⁵⁷ Sen kumoamisella voi nimittäin sellaisenaan olla oikeudellisia seurauksia erityisesti siltä kannalta, etteivät unionin toimielimet syöllisty uudelleen lainvastaiseen käytäntöön.⁵⁸ Kantajalla voi olla edelleen intressi vaatia toimielimen toimen kumoamista vain, jos väitetty lainvastaisuus voi toistua tulevaisuudessa, sen asian olosuhteista riippumatta, joka johti kantajan nostamaan kanteeseen.⁵⁹ Esimerkkinä voidaan mainita virheet, joita on tehty unionin oikeuden säännösten tulkinnassa WTO-sopimusten vastaavien määräysten valossa,⁶⁰ ja erityisesti laskennassa sovellettuihin menetelmiin, perusteisiin tai kaavoihin liittyvät virheet vastakohtana asian erityisten tosiseikkojen arvioinnissa tehdyille virheille. Kantajan ei välttämättä tarvitse todistaa, että lainvastaisuuden toistuminen tulevaisuudessa voi koskea sitä suoraan samanlaisessa menettelyssä.⁶¹

71. Käsiteltävässä asiassa se, että Gul Ahmedin valmistamien tekstiilien tuontiin Euroopan unioniin sovelletun lopullisen polkumyyntitullin voimassaolon päättymisestä on kulunut useita vuosia, ei ensinnäkään tee uuden tutkimuksen aloittamisen mahdollisuudesta pelkästään hypoteettista. Puuvillan tyyppisten vuodeliinavaatteiden pakistanilaisten valmistajien hinnoittelukäytännöt voidaan päinvastoin hyvinkin tutkia uudelleen, jos alkaa uudelleen näyttää siltä, että ne täyttävät polkumyyntiltä suojautumista koskevien unionin oikeussääntöjen soveltamiselle asetetut edellytykset.

72. Toiseksi se, että neuvosto luotettavien alkuperäisten tietolähteiden puuttuessa turvautui perusasetuksen 2 artiklan 3, 5 ja 6 kohdan nojalla ”mihin tahansa muuhun hyväksyttävään menetelmään”, ei *yksinään* merkitse, että väitetyt metodologiset virheet olisivat olleet tapauskohtaisia. Tätä säännöstä soveltaessaan neuvoston oli noudatettava tiettyä menetelmää ja tukeuduttava tiettyihin perusteisiin.

73. Rajan vetäminen yhtäältä mahdollisesti toistuvien virheiden ja toisaalta tapauskohtaisten virheiden välillä ei ole helppoa. Jotakin tiettyä ratkaisua on saatettu soveltaa tilapäisesti tai uudessa tilanteessa, tai se voi heijastaa vakiintunutta hallinnollista käytäntöä tai ”toimintamallia”, jonka komissio on kehittänyt jonkin toistuvan tilanteen ratkaisemiseksi. Jos näin on, virheen voidaan kohtuullisen todennäköisesti odottaa toistuvan tulevaisuudessa.

⁵⁵ Ks. jäljempänä alaviite 77.

⁵⁶ Valituksenalaisen tuomion 57 kohta.

⁵⁷ Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 34 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö.

⁵⁸ Ks. tuomio 3.9.2009, Moser Baer India v. neuvosto (C-535/06 P, EU:C:2009:498; jäljempänä tuomio Moser Baer India, 25 kohta).

⁵⁹ Tuomio Wunenburger, 52 kohta.

⁶⁰ Tuomio 24.9.2008, Reliance Industries v. neuvosto ja komissio (T-45/06, EU:T:2008:398, 43 kohta).

⁶¹ Tuomiossa Wunenburger (58 kohta) ja tuomiossa Shanghai Excell (lopullisen polkumyyntitullin yhteydessä 51 kohta) viitataan tällaiseen lisävaatimukseen, kun taas tuomiossa Moser Baer India (25 kohta) viitataan abstraktisti siihen riskiin, että vahinko toistuu tulevaisuudessa.

74. Nähdäkseni luotettavien perustietojen puuttuminen ja tutkimuksen kohteena olevien yritysten yhteistyöhaluttomuus eivät ole sellaisia ongelmia, joita ei olisi aikaisemmin esiintynyt polkumyyntitutkimusten aikana. Tästä seuraa, että lähtökohtaisesti tietyt tällaisten tutkimusten aikana mahdollisesti tehdyt virheet voivat todellakin olla luonteeltaan metodologisia ja mahdollisesti toistua tulevaisuudessa samanlaisissa tutkimuksissa.

75. Istunnossa Gul Ahmedin asianajaja kuitenkin korosti Gul Ahmedin todellisuudessa riittävän valituksellaan sen, että mitään erityistä metodologiaa *ei käytetty*, ja pyrkivän lähinnä osoittamaan, että komissio on perustanut päätelmänsä mielivaltaisiin tilapäisratkaisuihin.

76. Gul Ahmedin väitteessä ei näin ymmärrettynä yksilöidä, minkä oikeudellisen virheen unionin tuomioistuin teki, kun se luokitteli komission väitetysti tekemät virheet tapauskohtaisiksi. Kuten neuvosto ja komissio perustellusti toteavat, kyseisessä väitteessä ainoastaan vaaditaan unionin tuomioistuinta tutkimaan uudelleen unionin yleisessä tuomioistuimessa esitetyt tosiseikkoja ja asiakysymystä koskevat väitteet, mihin unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa. Tällä väitteellään Gul Ahmed lähinnä myöntää, että väitetyt virheet *oliv* tapauskohtaisia. Näin ollen on todettava, ettei Gul Ahmed ole osoittanut, että väitetty lainvastaisuus voisi toistua tulevaisuudessa, ja että unionin yleisen tuomioistuimen tältä osin esittämät perustelut ovat oikeudellisesti riittäviä.⁶²

Kolmannen kanneperusteen väitetty osittainen hylkääminen

77. Gul Ahmed väittää, ettei unionin yleinen tuomioistuin perustellut mitenkään kolmannen kanneperusteen väitettyä osittaista hylkäämistä ja jätti kokonaan lausumatta kanneperusteen loppuosasta.

78. Kuten neuvosto ja komissio aivan oikein huomauttavat, Gul Ahmedin väite perustuu ilmeiseen valituksenalaisen tuomion 58 kohdan virheelliseen tulkintaan. Kyseisessä kohdassa unionin yleinen tuomioistuin vain yksilöi viisi käsiteltävään asiaan liittyvää olosuhdetta, kun se arvioi, oliko kantajalla edelleen intressi saada siinä ratkaisu. Se katsoi, ettei Gul Ahmedilla ollut intressiä vedota tähän kanneperusteeseen, ja totesi näin ollen, että lausunnon antaminen asiassa raukeaa.

79. Tämän perusteella ehdotan, että tämä valitusperusteen osa hylätään.

Tuomiossa Shanghai Excell vahvistetun periaatteen väitetty loukkaaminen

80. Gul Ahmed nähtävästi tulkitsee tuomion Shanghai Excell merkitsevän, että sen nostaman kanteen tutkimatta jättäminen tarkoittaisi sen myöntämistä, että säädökset, joiden oikeusvaikutukset päättyvät niitä vastaan nostetun kumoamiskanteen nostamisen jälkeen mutta ennen tuomion julistamista, voidaan jättää tuomioistuinvalvonnan ulkopuolelle, mikä on SEUT 263 artiklan vastaista.

81. Tuomion Shanghai Excell tällainen tulkinta tarkoittaisi, että oikeussuojan tarve on riippumatta siitä, tapahtuuko asian muissa olosuhteissa muutoksia, katsottava järjestelmällisesti toteen näytetyksi, jos kumoamiskanne koskee säädöstä, jonka oikeusvaikutukset päättyvät ennen tuomion antamista. Kuten neuvosto ja komissio aivan oikein huomauttavat, kyseisestä oikeuskäytännöstä ja varsinkaan mainitun tuomion 56 kohdasta ja sitä seuraavista kohdista ei suinkaan voida johtaa tällaista periaatetta.

82. Näin ollen ehdotan, että tämä valitusperusteen osa hylätään.

⁶² Tuomio 26.11.2013, Groupe Gascogne v. komissio (C-58/12 P, EU:C:2013:770, 37 kohta).

Perusteliko unionin yleinen tuomioistuin ratkaisunsa puutteellisesti?

83. Gul Ahmed väittää, vaikkakin vain yleisesti, että unionin yleinen tuomioistuin rikkoi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklaa, koska se laiminlöi perusteluvollisuutensa eikä käsitellyt kaikkia perusteluja ja todisteita, joihin Gul Ahmed oli vedonnut osoittaakseen, että sillä oli edelleen oikeussuojan tarve.

84. Edellä tässä ratkaisuehdotuksessa käsittelemäni jo unionin yleisen tuomioistuimen siitä riskistä, että lainvastaisuus toistuu tulevaisuudessa, esittämien perustelujen riittävyyttä.⁶³ Tarkastelen näin ollen seuraavaksi perusteluja, jotka unionin yleinen tuomioistuin esitti muista perusteista, joilla Gul Ahmed perusteli oikeussuojan tarvettaan.

Neuvoston saaminen korvaamaan oikeudenkäyntikulut

85. Gul Ahmed väittää, että sillä on perusteltu intressi jatkaa menettelyä saadakseen oikeudenkäyntikulunsa korvatuksi. Valituksenalaisessa tuomiossa unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei riidanalaisen asetuksen kumoaminen yksinään oikeuttanut kantajaa saamaan korvausta oikeudenkäyntikuluista, koska niitä koskeva vaatimus oli kumoamisvaatimuksesta erillinen ja koska asian voittanut asianosainenkin voidaan tietyissä olosuhteissa velvoittaa korvaamaan oikeudenkäyntikulut.⁶⁴

86. Yhdyn unionin yleisen tuomioistuimen tekemään päätelmään mutta olen eri mieltä sen esittämistä perusteluista.

87. Vaatimus oikeudenkäynnin hävinneen asianosaisen velvoittamisesta korvaamaan oikeudenkäyntikulut ei ole mikään itsenäinen vaatimus. Se on riidanalaisen säädöksen kumoamista koskevalle päävaatimukselle liitännäinen ja alisteinen vaatimus. Jos asianosainen menettää oikeussuojan tarpeensa päävaatimuksen osalta, se menettää myös intressin vaatia päävaatimuksesta aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen korvaamista.

88. Muutosta ei näet Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan 2 kohdan mukaan voida hakea vain oikeudenkäyntikuluja koskevan ratkaisun osalta. Kun otetaan huomioon tämän määräyksen sanamuoto ja tarkoitus, kantajan intressi saada oikeudenkäyntikulunsa korvatuksi ei yksinään riitä perusteeksi oikeudenkäynnin jatkamiselle. Tällaisen intressin oikeuttamiseksi kantajan on osoitettava, että sillä on oikeudenkäyntikulut ylittävä oikeussuojan tarve.⁶⁵ Oikeussuojan tarvetta koskeva vaatimus menettäisi täysin merkityksensä, jos pelkkä vaatimus vastapuolen määräämisestä korvaamaan oikeudenkäyntikulut riittäisi oikeuttamaan oikeussuojan tarpeen kumoamiskanteen yhteydessä.

89. Näillä perusteilla unionin tuomioistuimen olisi mielestäni todettava, että vaatimus saada oikeudenkäyntikulut korvatuksi ei ole itsenäinen peruste, jolla oikeussuojan tarve voitaisiin perustella. Tämä toteamus ei kuitenkaan voi oikeuttaa valituksenalaisen tuomion kumoamista, koska unionin yleisen tuomioistuimen päätelmä on edelleen perusteltu.

⁶³ Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 68–76 kohta.

⁶⁴ Ks. valituksenalaisen tuomion 52 kohta.

⁶⁵ Ks. vastaavasti julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus Bertelsmann ja Sony Corporation of America v. Impala (C-413/06 P, EU:C:2007:790, 80 kohta).

Tuleva vahingonkorvauskanne vahingoista, joita aiheutui siitä, etteivät unionin tuomioistuimet ratkaisseet asiaa kohtuullisessa ajassa

90. Gul Ahmed vetoaa lisäksi aikomukseensa vaatia tulevaisuudessa korvauksia vahingoista, joita sille aiheutui oikeudenkäynnin kohtuuttomasta kestosta unionin tuomioistuimissa. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että Gul Ahmedin on nostettava vahingonkorvauskanne unionin tuomioistuimessa voidakseen vaatia tällaisia korvauksia. Sen mukaan tästä seurasi, ettei Gul Ahmed voinut vedota tähän seikkaan perustellakseen oikeussuojan tarvettaan käsiteltävässä asiassa.⁶⁶

91. Vaikka yhdyinkin unionin yleisen tuomioistuimen tekemään päätelmään, olen eri mieltä sen esittämistä perusteluista.

92. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kantajan intressi saada kumotuksi toimi, joka on hänelle vastainen, voi säilyä myös siltä osin kuin tuomioistuimen toteamusta toimen lainvastaisuudesta voidaan käyttää perusteena mahdolliselle kanteelle, jolla vaaditaan korvausta aineellisesta tai aineettomasta vahingosta,⁶⁷ jonka riidanalainen toimi on hänelle aiheuttanut.⁶⁸ Kantajalla on oikeussuojan tarve erityisesti silloin, jos riidanalaisen säädöksen kumoaminen toisi jo itsessään etua kantajalle sen nostaman vahingonkorvauskanteen yhteydessä erityisesti kasvattamalla tällaisen kanteen menestymismahdollisuuksia.⁶⁹ Kantaja säilyttää oikeussuojan tarpeensa myös, jos riidanalaisen säädöksen kumoaminen voisi muodostaa perustan mahdollisille kumottavan säädöksen antajan kanssa käytäville oikeudenkäynnin ulkopuolisille neuvotteluille, joilla pyritäisiin korjaamaan kantajan kärsimä vahinko.⁷⁰

93. Oikeudenkäynnin kohtuuttoman keston perusteella nostetun vahingonkorvauskanteen menestyminen ei kuitenkaan pääsääntöisesti riipu riidanalaisesta säädöksestä aiemmin nostetun kumoamiskanteen menestymisestä.⁷¹

94. Näillä perusteilla ehdotan, että unionin tuomioistuin toteaa, että kantajan aikomus nostaa tulevaisuudessa vahingonkorvauskanne oikeudenkäynnin kohtuuttomasta kestosta aiheutuneista vahingoista ei aiheuta oikeussuojan tarpeen säilymistä vireillä olevassa kumoamiskannetta koskevassa oikeudenkäynnissä. Tämä toteamus ei kuitenkaan voi oikeuttaa valituksenalaisen tuomion kumoamista, koska unionin yleisen tuomioistuimen päätelmä on edelleen perusteltu.

Maksettujen polkumyyntitullien palauttaminen

95. Gul Ahmed väittää, että sen tytäryhtiön, GTM (Europe) Ltd:n (jäljempänä GTM), Belgian viranomaisille jättämä palautushakemus, joka koski riidanalaisesta tuonnista elokuusta 2007 lähtien maksettuja polkumyyntitulleja, sekä muut vastaavat palautushakemukset osoittavat, että sillä on edelleen oikeussuojan tarve. Neuvosto väittää, ettei tytäryhtiön intressillä ole tässä merkitystä.

⁶⁶ Ks. valituksenalaisen tuomion 53 kohta.

⁶⁷ Ks. tuomio 22.12.2008, Gordon v. komissio (C-198/07 P, EU:C:2008:761, 19 ja 60 kohta) ja tuomio 16.7.2009, SELEX Sistemi Integrati v. komissio (C-481/07 P, ei julkaistu, EU:C:2009:461, 38 kohta).

⁶⁸ Ks. erityisesti tuomio 5.3.1980, Könecke Fleischwarenfabrik v. komissio (76/79, EU:C:1980:68, 9 kohta); tuomio 31.3.1998, Ranska ym. v. komissio (C-68/94 ja C-30/95, EU:C:1998:148, 74 kohta); tuomio 13.7.2000, parlamentti v. Richard (C-174/99 P, EU:C:2000:412, 33 ja 34 kohta) ja tuomio 27.6.2013, Xeda International ja Pace International v. komissio (C-149/12 P, ei julkaistu, EU:C:2013:433, 32 ja 33 kohta).

⁶⁹ Ks. tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio (C-33/14 P, EU:C:2015:609, 75 ja 80 kohta).

⁷⁰ Tuomio Shanghai Excell, 55 kohta. Ks. myös tuomio 17.7.2014, Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband v. komissio (T-457/09, EU:T:2014:683, 139 kohta) ja tuomio 14.11.2013, ICdA ym. v. komissio (T-456/11, EU:T:2013:594, 38 kohta).

⁷¹ Esimerkkeinä oikeustapauksista, joista ilmenee, että kantajat voivat lähtökohtaisesti nostaa menestyksellisesti Euroopan unionia vastaan vahingonkorvauskanteen vahingoista, joita niille on aiheutunut kumoamiskanteen käsittelyn kohtuuttomasta kestosta, *vaikka* niiden aiemmin nostamat kumoamiskanteet on hylätty, ks. tuomio 1.2.2017, Kendrion v. Euroopan unioni (T-479/14, EU:T:2017:48); tuomio 10.1.2017, Gascogne Sack Deutschland ja Gascogne v. Euroopan unioni (T-577/14, EU:T:2017:1) ja tuomio 7.6.2017, Guardian Europe v. Euroopan unioni (T-673/15, EU:T:2017:377).

96. Unionin yleinen tuomioistuin ensinnäkin totesi, että Gul Ahmedin tytäryhtiön intressi ”sulautuu” sen omaan intressiin ja siten oikeuttaa sen.⁷² Seuraavaksi se totesi GTM:n hakemuksen liittyvän tulleihin, joita se oli maksanut sen jälkeen, kun asetusta N:o 397/2004 oli muutettu asetuksella N:o 695/2006, joka korvasi riidanalaisen asetuksen tiettyjen polkumyyntiin liittyvien osien osalta.⁷³ Se myös katsoi, että toisella ja kolmannella kanneperusteella pyrittiin riitauttamaan juuri nämä riidanalaisesta asetuksesta korvatut osat ja että tällä perusteella vaadittu kumoaminen ei siten vaikuttanut mitenkään GTM:ltä myöhemmän asetuksen nojalla kannettuihin tulleihin. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin totesi, että tällä palautushakemuksella voitiin perustella Gul Ahmedin intressi ainoastaan ensimmäisen, neljännen ja viidennen kanneperusteen osalta.⁷⁴ Unionin yleinen tuomioistuin ei tarkastellut muita Gul Ahmedin kirjelmissään mainitsemia palautushakemuksia.

97. Unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa Gul Ahmed selitti, ettei se ollut esittänyt näiden muiden palautushakemusten tueksi mitään näyttöä, koska ne olivat sen valmistamien tuotteiden itsenäisten maahantuojien tekemiä, minkä vuoksi se ei ajatellut niillä olevan merkitystä käsiteltävän asian kannalta.

98. Näissä olosuhteissa unionin yleistä tuomioistuinta ei voida moittia siitä, että se tukeutui arvioinnissaan pelkästään GTM:n palautushakemukseen. Sen ei myöskään tarvinnut perustella nimenomaisesti kantaansa näiden muiden hakemusten osalta, joihin oli vedottu ainoastaan yleisesti, eikä varsinkaan perustella sitä, miksi se ei pitänyt niitä merkityksellisinä.⁷⁵

99. Jos riidanalainen asetus kumottaisiin, oikeusperusta Gul Ahmedin tuotteiden tuonnissa maksettujen polkumyyntitullien palauttamiselle olisi unionin tullikoodeksin 116 artiklan 1 kohdan a alakohhta luettuna yhdessä 117 artiklan 1 kohdan kanssa. Tullikoodeksin 121 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan tullin palauttamista koskeva hakemus on toimitettava kolmen vuoden kuluessa tullivelan tiedoksiantopäivästä. Tästä seuraa, että Gul Ahmed voisi perustella intressiään ainoastaan niillä palautushakemuksilla, jotka se teki tämän ajanjakson aikana, kuten GTM:n tekemällä hakemuksella.

100. Gul Ahmedin valituksessaan esittämässä toisessa ja kolmannessa valitusperusteessa todellakin viitataan sellaisiin riidanalaisen asetuksen osiin, jotka korvattiin asetuksella N:o 695/2006.⁷⁶ Vaikka neuvoston kyseisen asetuksen antamiseksi noudattamat perusteet ja menetelmät ovat saattaneet olla jossain määrin samanlaisia kuin riidanalaisessa asetuksessa noudatetut perusteet ja menetelmät,⁷⁷ jälkimmäisen asetuksen mahdollinen kumoaminen ei suoraan vaikuttaisi asetuksen N:o 695/2006 laillisuuteen.

101. Vaikka unionin tuomioistuin kumoaisikin riidanalaisen asetuksen ja vaikka sen kumoaminen voisi teoreettisesti pakottaa neuvoston tarkistamaan asetusta N:o 595/2006 tai kumoamaan sen taannehtivasti, tällainen tilanne tarjoaisi Gul Ahmedille enintäänkin tulevan ja epävarman mahdollisuuden hyötyä sen kumoamisesta. Tämä ei yksinään riitä perusteluksi Gul Ahmedin oikeussuojan tarpeelle.⁷⁸

72 Kumpikaan asianosaisista ei ole kiistänyt tätä toteamusta.

73 Nämä koskivat normaaliarvon määrittämistä ja sen vertailua vientihintaan.

74 Ks. valituksenalaisen tuomion 54 kohta.

75 Ks. vastaavasti tuomio 12.9.2017, Anagnostakis v. komissio (C-589/15 P, EU:C:2017:663, 38 kohta).

76 Nämä osat määritettiin uudelleen uuden polkumyyntitutkimuksen jälkeen. Siitä saatujen tietojen perusteella neuvosto vahvisti kyseisessä asetuksessa uudet polkumyyntitullit, jotka korvasivat riidanalaisessa asetuksessa määritetyt tullit.

77 Komission näiden kahden asetuksen antamista edeltäneiden tutkimusten aikana noudattama menetelmä oli jossain määrin erilainen. Tämä johtui siitä, että jälkimmäisen tutkimuksen aikana komissio saattoi perustaa toteamuksensa verrattain laadukkaisiin, todennettuihin tietoihin, jotka se oli saanut puuvillan tyyppisten vuodeliinavaatteiden pakistaniilaisten valmistajien ryhmältä, kun taas ensimmäisessä tutkimuksessa tilanne oli toisenlainen.

78 Tilanne olisi luonnollisestikin ollut erilainen, jos kumoaminen (pysyvätpä kumotun asetuksen oikeusvaikutukset voimassa tai eivät) olisi tapahtunut ennen asetuksen N:o 695/2006 antamista tai sen voimassaoloaikana. Tässä ratkaisuehdotuksessa ei kuitenkaan voida tutkia lähemmin näitä hypoteettisia tilanteita.

102. Tästä seuraa, että unionin yleisen tuomioistuimen Gul Ahmedin väitteiden hylkäämiselle esittämät perustelut ovat riittävän selkeitä.

Gul Ahmedin maineen palauttaminen

103. Gul Ahmedin toimittamissa kirjelmissä ja valituksessa ei missään kohden mainita, että sillä olisi intressi saada maineensa palautetuksi. Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että Gul Ahmed ”ei ole millään tavalla täsmentänyt vaatimustaan” tältä osin.⁷⁹ Komissio selitti 25.1.2018 pidetyssä istunnossa, että se oli itse tuonut esiin tämän seikan perusteena, jolla kantajan intressiä voitaisiin mahdollisesti perustella, ja että siitä on keskusteltu unionin yleisessä tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa.

104. Mahdollisuus korjata kantajan maineen menetys ei liity sen oikeudelliseen vaan pikemminkin sen tosiasialliseen tilanteeseen. Oikeussuojan tarvetta voidaan perustella selvällä tosiasiallisen hyödyn mahdollisuudella (eikä ainoastaan täydellä varmuudella).⁸⁰

105. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan polkumyynnitullien määrääminen on puolustautumis- ja suojatoimenpide polkumyynnistä syntyvää *vilpillistä kilpailua* vastaan.⁸¹ Mielestäni lopullisen polkumyynnitullin käyttöön ottamista koskeva asetus on omiaan aiheuttamaan maineen menetyksen henkilöille, joiden siinä mainitaan olevan vastuussa polkumyynnimenettelyistä. Tästä seuraa, että tällaisen asetuksen kumoamista vaativalla henkilöllä on katsottava olevan ainakin periaatteellinen oikeussuojan tarve sillä perusteella, että sen mahdollinen kumoaminen voi pienentää, vaikkakaan ei täysin korjata, sille aiheutunutta maineen menetystä.⁸² Tällaista intressiä on pidettävä perusteltuna esitettyjen kanneperusteiden luonteesta riippumatta.⁸³

106. Jotta näitä periaatteita voitaisiin soveltaa, kantajan on pitänyt tuoda tämä kysymys esiin kirjelmissään ja esittää näyttöä siitä, että asetuksesta, jota se vaatii kumottavaksi, on aiheutunut sille maineen menetys. Käsiteltävässä asiassa näin ei kuitenkaan ole, enkä sen vuoksi tarkastele enempää tätä mahdollisuutta.

Tuleva vahingonkorvauskanne, joka koskee riidanalaisesta asetuksesta aiheutuneita vahinkoja

107. Gul Ahmed vetosi unionin yleisessä tuomioistuimessa, vaikkakin ainoastaan yleisesti, siihen mahdollisuuteen, että se nostaa neuvostoa vastaan vahingonkorvauskanteen vahingoista, joita asetuksesta N:o 397/2004 on sille aiheutunut. Neuvosto ja komissio väittivät, että oikeus vahingonkorvauskanteen nostamiseen riidanalaisesta asetuksesta aiheutuneista vahingoista oli joka tapauksessa vanhentunut. Unionin yleinen tuomioistuin ei valituksenalaisessa tuomiossa ottanut kantaa tähän väitteeseen.

108. Lähtökohtaisesti kantajalla on edelleen intressi vaatia säädöksen kumoamista, jos sen toteaminen lainvastaiseksi voisi toimia perusteena mahdolliselle vahingonkorvauskanteelle, jolla pyritäisiin korjaamaan riidanalaisella säädöksellä aiheutettu vahinko, tai tämän säädöksen antajan kanssa käytäville tuleville neuvotteluille.⁸⁴ Tuleva vahingonkorvauskanne voi kuitenkin tuottaa kantajalla hyötyä vain, jos se ei ole vanhentunut niin, että se on jätettävä tutkimatta.

⁷⁹ Valituksenalaisen tuomion 44 ja 59 kohta.

⁸⁰ Ks. julkisasiamies Bobekin perusteellinen analyysi ratkaisuehdotuksessa Bionorica ja Diapharm v. komissio (C-596/15 P ja C-597/15 P, EU:C:2017:297, 47–57 kohta).

⁸¹ Tuomio 3.10.2000, Industrie des poudres sphériques v. neuvosto (C-458/98 P, EU:C:2000:531, 91 ja 92 kohta).

⁸² Ks. vastaavasti tuomio 28.5.2013, Abdulrahim v. neuvosto ja komissio (C-239/12 P, EU:C:2013:331, 70–72 kohta); tuomio 8.9.2016, Iranian Offshore Engineering & Construction v. neuvosto (C-459/15 P, ei julkaistu, EU:C:2016:646, 12 kohta); tuomio 6.6.2013, Ayadi v. komissio (C-183/12 P, ei julkaistu, EU:C:2013:369, 59–81 kohta) ja tuomio 15.6.2017, Al-Faqih ym. v. komissio (C-19/16 P, EU:C:2017:466, 36 ja 37 kohta). Ks. vastaavasti myös tuomio 15.3.1973, Marcato v. komissio (37/72, EU:C:1973:33, 6 ja 7 kohta).

⁸³ Ks. vastaavasti julkisasiamies Botin ratkaisuehdotus Abdulrahim v. neuvosto ja komissio (C-239/12 P, EU:C:2013:30, 66 kohta).

⁸⁴ Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 92 kohta.

109. Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 46 artiklan mukaan vanhentumisaika sopimussuhteen ulkopuolista unionin vastuuta koskevissa asioissa on viisi vuotta tapahtumasta, johon korvausvelvollisuus perustuu, paitsi jos vanhentumisaika keskeytyy, koska unionin tuomioistuimessa on pantu vireille sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskeva kanne⁸⁵ tai koska vahinkoa kärsinyt on sitä ennen esittänyt asiassa vaatimuksen asianomaiselle unionin toimielimelle. Jos Euroopan unionin sopimuksen ulkopuolinen vastuu perustuu yleisesti sovellettavaan toimeen, kyseinen vanhentumisaika alkaa kulua vasta silloin, kun mainitun toimen vahingolliset vaikutukset ovat ilmenneet.⁸⁶

110. Vahingot, joita Gul Ahmedille aiheutui riidanalaisen asetuksen soveltamisaikana erityisesti sille asetetusta velvollisuudesta maksaa polkumyynnittulleja tuotteidensa tuonnissa unioniin, ovat vanhentuneet. Kyseisen asetuksen voimassaolo päättyi 4.3.2009, eikä vanhentumisaika ole kertaakaan keskeytynyt. Vanhentumisaikojen kulumista ei etenkään keskeyttänyt se, että Gul Ahmed nosti kumoamiskanteen.⁸⁷

111. Teoreettisesti on mahdollista, että Gul Ahmedille on aiheutunut muita vahinkoja, jotka ilmenivät vasta myöhemmin ja joiden osalta vanhentumisaika ei ole vielä päättynyt. Lisäksi sille saattaa – edelleenkin teoreettisesti – aiheutua jatkuvaa vahinkoa, kuten pankkitakauksen kulujen maksaminen⁸⁸ tai maineenmenetykset,⁸⁹ josta Gul Ahmed voisi edelleen nostaa kanteen neuvostoa vastaan.⁹⁰

112. Edellä tässä ratkaisuehdotuksessa jo tarkasteltiin maineelle aiheutunutta vahinkoa.⁹¹ Muilta osin on todettava, ettei Gul Ahmed ole yksilöinyt unionin yleisessä tuomioistuimessa tai tässä tuomioistuimessa mitään jatkuvia vahinkoja eikä maininnut, että sillä olisi vireillä vahingonkorvauskanteita. Gul Ahmed ei näin epämääräisillä väitteillä, joiden tueksi ei esitetä riittävästi näyttöä, pysty osoittamaan, että sillä on oikeussuojan tarve. Unionin yleistä tuomioistuinta ei näin ollen voida moittia siitä, ettei se nimenomaisesti perustellut ratkaisuaan tältä osin.⁹²

Perusteluvelvollisuuden noudattamista koskeva päätelmä

113. Edellä esitetyn perusteella on todettava, että unionin yleisen tuomioistuimen perustelut ovat riittävät ja että Gul Ahmedin päinvastainen väite on siten hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

114. Koska unionin tuomioistuin on pyytänyt minua tarkastelemaan ainoastaan Gul Ahmedin ensimmäistä valitusperustetta ja koska se, tuleeko valitus lopulta hylätyksi, riippuu unionin tuomioistuimen paitsi tähän valitusperusteeseen myös toiseen valitusperusteeseen omaksumasta kannasta, en esitä tässä mitään suosituksia oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta käsiteltävässä asiassa.

⁸⁵ Tuomio 8.11.2012, *Evropaïki Dynamiki v. komissio* (C-469/11 P, EU:C:2012:705, 55 kohta).

⁸⁶ Tuomio 19.4.2007, *Holcim (Deutschland) v. komissio* (C-282/05 P, EU:C:2007:226, 29 kohta).

⁸⁷ *Ibidem*, 36 kohta.

⁸⁸ *Ibidem*, 35 kohta.

⁸⁹ Tuomio 7.6.2017, *Guardian Europe v. Euroopan unioni* (T-673/15, EU:T:2017:377, 42 kohta).

⁹⁰ Tällainen kanne voitaisiin ottaa tutkittavaksi niiden vahinkojen osalta, jotka ovat aiheutuneet kanteen nostamista edeltäneiden viiden vuoden aikana. Ks. tuomio 21.4.2005, *Holcim (Deutschland) v. komissio* (T-28/03, EU:T:2005:139, 70 kohta) ja tuomio 16.12.2015, *Chart v. EEAS* (T-138/14, EU:T:2015:981, 58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

⁹¹ Ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 103–106 kohta.

⁹² Tuomio 2.4.2009, *France Télécom v. komissio* (C-202/07 P, EU:C:2009:214, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

Ratkaisuehdotus

115. Näistä syistä ehdotan, että unionin tuomioistuin hylkää Gul Ahmed Textile Mills Ltd:n ensimmäisen valitusperusteen, tämän kuitenkin rajoittamatta toisen valitusperusteen tutkimista.